

РЕШЕНИЕ

№ 13439

гр. София, 16.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в
публично заседание на 02.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **776** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на М. Ю. (М. Y.), гражданин на И., чрез адвокат М. X., с адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 7 срещу Решение № 13201/17.12.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което молбата чужденеца за предоставяне на международна закрила е отхвърлена.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен като издаден в противоречие с материалния закон и с целта на закона, както и при съществени нарушения административно-производствените правила. Твърди се, че решението е лишено на практика от мотиви, а доколкото такива са изложени, същите са противоречиви и имат абстрактен характер. Инвокирани са доводи, затова че административният орган не е изяснил фактическата обстановка в конкретния случай и не е направил задълбочен анализ на заявените обстоятелства. Цитирани са многобройни разпоредби от Женевската конвенция и от вторичното право на ЕС, на които оспореното решение противоречи, според жалбоподателя. Не са приложени и критериите, установени в Директива 2011/95 ЕС, за преценка на молбата за предоставяне на закрила. Посочено е, че административният орган не е съобразил многобройните данни, за това, че в И. и в момента продължават да се изпълняват екзекуции, а Европейският парламент е приел специална резолюция, в която се призовават иранските власти, да преустановят осъждането на смърт на демонстранти. Цитиран е и доклад на „А. И.“, според който режимът продължава да използва смъртното наказание като средство за репресия срещу протестиращите. Изложени са твърдения, че в И. отношението към противниците на режима, осъдени за участие в протести е унижително, а

в затворите те са подлагани на системни мъчения. ЕС и ООН единодушно настояват режимът в И. да освободи всички лица, задържани, заради участието им в протести и осъждат категорично влошаващото се положение с човешките права в Ислямската Република. Призовава се за премахване на всички форми на дискриминация и преследване на ЛГБТИ лицата. Според изложеното в жалбата, административният орган не е анализирал всички изложени доводи и събрани доказателства. Не е взета предвид възрастта на кандидатката за международна закрила и пола ѝ. Същата е взела участие в масовите протести през 2022 г. и след това е била обект на директни заплахи. Тя се е укривала при свои роднини, под страх от преследване, репресия и смърт, в продължение на повече от година. Не е взето предвид и обстоятелството, че тя е потърсила международна закрила, веднага след пристигането си в България. Според оспорващата, административният орган е провел една формална процедура без да изясни фактите и без да събере допълнителна информация за страната на произход на търсещия закрила, така както е посочено в методологията на Европейската агенция за убежището. Твърди се, че в решението не е обсъдена и актуалната информация в страната на произход. Оспорващият счита, че в обжалваното решение превратно е тълкувана практиката на СЕС и по-конкретно решението по дело С-465/07, където детайлно е развита доктрината за наличието на тежки и лични заплахи срещу цивилно лице, в контекста на тълкуването на разпоредбата на чл. 15, б. в) от Директива 2011/95. Моли се решението да бъде отменено, а преписката да бъде върната за повторно разглеждане на компетентния орган и произнасяне по молбата за предоставяне на международна закрила.

По време на проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващата не се явява. Упълномощеният от нея адвокат С. поддържа жалбата. В дадения от съда срок са представени подробни съображения в писмен вид.

Ответникът, не се явява, не се представлява и не взема становище по жалбата.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, относно следните обстоятелства.

С молба вх. № УП 16790/03.09.2024 г. до Държавната агенция за бежанците М. Ю. е поискала да ѝ бъде предоставена международна закрила.

Производството е образувано с регистрирането му с регистрационен лист рег. № УП 16790/03.09.2024 г.

Видно от писмо № М - 17877 от 22.10.2024 г. на Директора на Специализирана Дирекция „М” – ДАНС, Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила на М. Ю., в случай, че същата отговаря на условията по ЗУБ.

На 01.10.2024 г. с търсещия закрила е проведено интервю, резултатите, от което са обективирани в протокол рег. № УП 16790 от същата дата. Оспорващия твърди, че е напуснала И. легално през месец май 2024 г. Пристигнала е в И. със самолет. Имала издадена легална виза за с цел образование. В началото на юни 2024 г. преминала с автобус в България.

Като причина за напускане на страната по произход оспорващата сочи, че била омъжена за мъж, с който не живеела добре и с когото желала да се разведе. В И. било невъзможно жената да поиска развод, без да плати зестра. Съпругът ѝ я тормозел много физически и психически, но в крайна сметка, тя успяла да получи развод през 2014 г.

През 2022 г. тя решила да участва в протести за равенство и права на жените. Една вечер била спряна от религиозната полиция. Показали ѝ нейна снимка от протестите и ѝ заявили, че ако я видят да участва отново в протести, ще я убият. По тази причина, тя спряла да участва в такива

събития. Установила се да живее при приятели, защото се страхувала да остава сама в дома ѝ и там нямала проблеми с никого. Там се чувствала защитена. Твърди, че бившият ѝ съпруг ѝ се обаждал по телефона и я заплашвал. Тя се оплакала в полицията, но тя не предприела никакви мерки срещу него. М. Ю. изпаднала в депресия и решила да напусне страната и да промени живота си, като се установи в чужбина, където да живее свободно и спокойно. Успяла да се сдобие с виза за България, но се страхувала да тръгне веднага, защото подозирала, че заради участието ѝ в протестите, може да е в списъка на хора, на които е забранено да напускат страната. В крайна сметка успяла да напусне И. без проблеми. Посочва, че желае да се установи в България и да живее тук спокойно.

Видно от становище № УП 16700/20.11.2024 г. на старши експерт, изготвено до председателя на ДАБ, е предложено на М. Ю. да се откаже предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Като доказателство по делото е прието копие от паспорт на М. Ю., издаден от компетентните власти на И., видно от който, тя има издадена виза за дългосрочно пребиваване в България, на основание чл. 24в, ал. 1 от ЗЧРБ със срок на валидност до 22.06.2024 г., въпреки липсата на каквито и да доказателства или твърдения от нейна страна, че е приета да учи в българско висше учебно заведение, в редовна форма на обучение, каквото е условие за издаване на визата.

Преценявайки събраните в хода на административното производство доказателства, Председателят на Държавната Агенция по бежанците при Министерския Съвет е намерил, че не са налице материално-правните предпоставки, предвидени в ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут, поради което е издал оспореното решение.

Като доказателства по делото е приета справка № МД-02-2/15.10.2024 г., съставена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, относно актуалната политическа и икономическа обстановка в И., както и нивото на сигурността в страната.

Приети бяха и служебно събрани в хода на производството доказателства – справка № МД-02-146/10.03.2025 г., изготвена от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, относно обстановката в Ислямска Република И., съдържаща информация, публикувана на интернет-страницата на Агенцията за убежището на Европейския съюз.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното Решение е било съобщено на М. Ю. лично и в присъствието на преводач, видно от положения подпис на 03.01.2025 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 16.01.2025 г. (видно от приложената от адвокат Х. товарителница на лицензиран оператор на куриерски услуги), т.е. в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в производството по издаване на индивидуалния административен акт, с който се засягат негови законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, М. Ю. не е доказал наличието на предвидените в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, предпоставки, поради което е отхвърлил молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Според константната практика по подобни казуси молбите на гражданите на И. за предоставяне на закрила следва да бъдат разглеждани на индивидуален принцип. Като лица в потенциален риск

се определят лица, работещи за неправителствени организации и активисти за правата на човека, журналисти, цивилни лица, за които има съмнение, че подкрепят една или друга групировка, лица, изложени на риск да станат жертва на кръвна вражда, хора с различна сексуална ориентация, жени със специфични характеристики и т.н.

В оспореното решение са обсъдени подробно изтъкнатите от М. Ю. доводи, касаещи търсенето от него право на закрила. Съдът, в настоящият му състав не може да не се съгласи с аргумента, че оспорващата не е доказала твърденията си, че ако се завърне в И., животът ѝ ще бъде поставен в опасност. При проведеното интервю, не са ангажирани сигурни доказателства в тази насока. Жалбоподателката сочи, че след участието си в антиправителствени протести през 2022 г. е била спряна от служители на религиозната полиция, които са я предупредили да не участва повече в такива протести, защото имат нейна снимка и това обстоятелство ще има лоши последствия за нея. М. Ю. не твърди, да е била арестувана или подлагана на наказателно преследване, заради публично изказване на политическо мнение, участие в политически мероприятия или членство в политическа организация.

Видно от цитираната по-горе справка от 10.03.2025 г., по време на проведените протести през 2022 г. от движението „Жена, живот, свобода“, се е стигнало до смъртта на стотици протестиращи и до задържането на около 20 000 демонстранти, някои от които са били подложени на малтретиране и изтезания.

Съгласно чл. 27 от Конституцията на И., публичните събрания и шествия могат да се провеждат свободно, при условие, че не се носи оръжие и те не са в ущърб на принципите на исляма. Властите не арестуват всички участници в протестите, но по време на мащабни протести, те задържат голям брой хора, за да създадат атмосфера на страх. Повечето от протестиращите впоследствие биват освободени.

Участниците в протестите се следят и идентифицират чрез проследяване на мобилните им телефони. Като средство за потискане на протестите се ползва изключването на интернет услугите.

Активистите на движението „Жена, живот, свобода“ биват следени онлайн, като службите периодично ограничават или заличават техни акаунти, заради публикуване на „неподходящо съдържание“. Към тях се отправят и предупреждения за това, че могат да им бъдат повдигнати обвинения за престъпления против националната сигурност.

Като метод на потискане се използват фалшиви обвинения, арести и тормоз на членове на семействата на загинали по време на протестите лица, организирани от „Жена, живот, свобода“.

През септември 2024 г. В. лидер на И. аятолах Х. одобрява помилването на 2887 затворници, включително жени, участници в протестите на движението „Жена, живот, свобода“. Освободени са и видни активисти, включително и водачи на движението.

Анализът на отразената в справката информация, която може да бъде приета като надеждна, актуална и събрана, според методологията на АУЕС, сочи, че правото на протест и изразяване на политическо мнение в И. е до голяма степен ограничено, въпреки цитираните по-горе конституционни гаранции. Участниците и най-вече организаторите на антиправителствени протести биха могли да бъдат подложени на преследване, арест и предявяване на обвинения.

От друга страна, според цитираните данни, не всички участници в протестите, стават обект на репресии от страна на властите, заради липса на достатъчно персонал и заради факта, че това е против положителния международен имидж на страната.

В разглеждания казус, съдът намира, че дори да се приеме, че М. Ю. е участвала в антиправителствените протести през 2022 г., както тя твърди, това нейно участие е останало без каквито и да лични последици за нея. Нито тя, нито нейни близки са били задържани или

арестувани. Няма данни и за повдигнати обвинения или наложени осъдителни присъди. През месец април 2023 г. ѝ е издаден валиден задграничен паспорт (л. 35), с който тя безпрепятствено е напуснала страната, което никога не би се случило, ако срещу нея имаше някакви обвинения или ограничения, наложени от официалните власти, заради участието ѝ в протестите.

Съдът не може да кредитира като достоверни, твърденията на жалбоподателката, че от страх да не бъде арестувана, след участието си в протестите, напуснала дома си и се е преместила при свои приятели, където се чувствала защитена. При данните за мащабно следене на гражданите от страна на официалните власти, включително чрез мобилните телефони и онлайн, чрез възможностите за закупуване на стоки или получаване на услуги (закупуване на самолетни билети), не може да се приеме, че преместването от един адрес на друг, би спасило едно лице в И. от преследване и арест, в случай, че съответните държавни органи, наистина целят това.

По отношение на тормоза, за който се твърди, че е упражняван върху жалбоподателката, от страна бившия ѝ съпруг, съдът намира следното.

Видно от решение на СЕС от 16.01.2024 г. по дело № С-621/21 г., член 10, параграф 1, буква г) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, трябва да се тълкува в смисъл, че в зависимост от условията, преобладаващи в държавата на произход, за принадлежащи към „определена социална група“ като „мотив за преследване“, който може да доведе до признаването на статут на бежанец, могат да се считат както жените от тази държава в своята цялост, така и по-ограничени групи жени, които споделят допълнителна обща характеристика.

Съдът посочва също, че член 15, букви а) и б) от Директива 2011/95 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „тежки посегателства“ обхваща реалната заплаха за молителя да бъде убит или да бъде подложен на актове на насилие от страна на член на неговото семейство или общност поради предполагаемо нарушаване на културни, религиозни или традиционни норми и че следователно това понятие може да доведе до признаване на статут на субсидиарна закрила по смисъла на член 2, буква ж) от тази директива.

Видно от информацията в цитираната по-горе справка, налице са данни, за това, че в И., омъжените жени се нуждаят от разрешението на съпрузите си, за да пътуват в чужбина, а неомъжените от разрешението на свой родител или настайник.

В цитираните по-горе справки не са докладвани случаи за упражнено насилие над жени, от страна на техните съпрузи, което да е останало ненаказано от страна на официалните власти. Няма и информация, за установени т.нар. „убийства на честта“, при които жени са били подложени на унизително отношение, изтезание или екзекуция, от страна на членове на техните семейства или общности, заради това, че те са поискали да се разделят със съпрузите си. В тази връзка съдът не намира, че М. Ю. може да бъде убита или подложена на акт на насилие, от страна на член на семейството или от страна на бившия си съпруг или членове на неговото семейство, т.е. не са налице условията, очертани в цитираното решение на СЕС, за да бъде тя да бъде причислена към определена социална група. Същата е заявила по време на интервюто, че след трудната раздяла си със съпруга, е получила развод, като освен това, че по нейни думи е била заплашвана от него по телефона, не е имало други актове на психически или физически тормоз. Не е без значение и обстоятелството, че разводът се е случил преди повече от 10 години и през цялото това време, М. Ю. е имала подкрепата и разбирането на

родителите ѝ.

Изложеното мотивира съда да приеме, че М. Ю. не е била преследвана в страната си на произход, поради изповядвана от нея религия раса или етническа. Не може да се установи преследване, поради политически убеждения или принадлежност към определена социална група.

Следва да бъде отчетен и факта, че оспорващата е пристигнала в България легално на 01.06.2024 г., а е подала молба за предоставяне на международна закрила, едва в края на август 2024 г., т.е. три месеца след влизането ѝ на територията на страната. Дотолкова, доколкото причините, за търсенето на закрила са възникнали преди тя да напусне държавата си на произход е логично, молбата да бъде подадена незабавно или в най-кратък срок след пристигането ѝ. Няма смислено обяснение за тази значителна забава, още повече, че през по-голяма част от времето, М. Ю. е била в незаконен престой.

Очевидно в случая проблемите на чужденеца, доколкото такива наистина съществуват, касаят обстоятелства, които не кореспондират с основанията за предоставяне на международна закрила и не могат да обосноват други изводи, освен тези, направени от Председателя на ДАБ. Изложеното мотивира съдът да приеме, че по отношение на оспорващия не са налице предпоставките по чл. 8 от ЗУБ.

По отношение на отказа за предоставяне на хуманитарен статут, съдът след обсъждане на събраните в хода на административното и съдебното производство доказателства, намира следното.

Предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут са дефинитивно изброени в чл. 9, ал. 1, т. 1-3 от ЗУБ и чл. 15, б. а-в) от Директива 2011/95/ЕС ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

За да се установи наличието на тези предпоставки е необходимо да бъде събрана и обсъдена надеждна информация за страната на произход на търсещия закрила.

Няма съмнение, че на много места в И. има спорадични протести и бунтове, организирани от различни неправителствени организации срещу политики на правителството и най-вече за спазване на човешките права. Както беше посочено по-горе тези събития са съпътствани от множество арести, най-вече на организаторите им. Няма данни, същите да са прераснали в безредици, въстания или сблъсъци, имащи характера на въоръжен конфликт или безогледно насилие, застрашаващ живота на цивилното население.

Съдът извърши проверка в общодостъпни източници на информация за страната по произход на търсещата закрила. На интернет-страницата, за търсене на информация за държавите по произход, поддържана от Агенцията за убежището на Европейския съюз, www.ecoi.net, както и в други релевантни и надеждни източници не се откриха данни за провеждане на военни действия в И., имащи характера на вътрешен въоръжен конфликт, нито за други обстоятелства, от които да се направят изводи, че обстановката там достига прага на безогледно насилие над цивилното население по смисъла на чл. 15, б. в) от Директива 2011/95.

Изложеното мотивира съда да приеме, че в страната на произход на жалбоподателката

има условия за сравнително безопасен и нормален живот, а причините за напускането на И. са с генезис, изключващ предоставянето на хуманитарен статут по смисъла на ЗУБ. По изложените съображения съдът намира, че на М. Ю. не следва да бъде признат хуманитарен статут, поради недоказани предпоставки за това. По изложените съображения съдът намира, оспореното решение е издадено от компетентен орган, в предвидената от закона форма и при съответствие са материално-правни разпоредби и целта на закона, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена. Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Ю. (М. Y.), гражданин на И., чрез адвокат М. Х., срещу Решение № 13201/17.12.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което и е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.